

Til:

Faglig råd for lærerutdanning

frlu@udir.no

Deres referanse:

Vår referanse: 25/05491-2

Dato: 23.05.2025

Innspill til arbeidet med ny rammeplan for lærerutdanning

Viser til e-post av 9. mai d.a. i saken. Vi takker for muligheten til å gi innspill til arbeidet med ny rammeplan for lærerutdanning.

Innspill til overordnet del samt fellesverdier og -kompetanser

Vi ønsker først å knytte en kort kommentar til hoveddelen i den nye rammeplanen. Det vil være naturlig at den delen beskriver viktige fellesverdier, felles kunnskapsområder og kompetanser for alle lærere i barnehage, grunnskole, videregående opplæring og grunnopplæring særskilt organisert for voksne. Det kan tilføyes referanse til barnekonvensjonen og lærerutdanningenes etiske plattform etc. Det kan også i hoveddelen legges vekt på ledelse, lek, danning, demokrati, profesjon og etikk, relasjonskompetanse og handlingskompetanse, kunnskapsforståelse og kildekritikk. Det kan også tilføyes generelle verdier for alle program knyttet til mangfold i bred forstand.

Det kan påpekes at kunnskap i programmene må være forsknings- og erfaringsbasert, og ideelt hva det innebærer. Studentene bør kunne alene, og i samarbeid med andre, bruke relevante metoder fra forsknings- og utviklingsarbeid, for kontinuerlig utvikling av egen og skolens kollektive praksis, samt gjennomføre avgrensede forskningsprosjekter under veiledning. Studentene bør tilegne seg bred profesjonskunnskap og ha kjennskap til aktuell og relevant forskning og teori.

Utdanningene bør sette studentene i stand til å skape helsefremmende og inkluderende læringsmiljøer.

Samhandlingskompetanse bør stå helt sentralt.

Ivareta et godt samarbeid med hjemmet.

Studentene bør ha kunnskap om læringsteori og barns utvikling, danning og læring i ulike sosiale, språklige og kulturelle kontekster.

Studentene bør kunne settes i stand til å analysere og vurdere relevante faglige og etiske problemstillinger.

De bør også settes i stand til å bidra i innovasjonsprosesser.

Det bør understrekes at praksis er en sentral del av utdanningene, og at praksis skal være veiledet, variert og vurdert. Omfang av praksis kan plasseres i underkapitlene til hvert enkelt program.

Det bør være en generell del om skikkethet.

Det kan være en del om internasjonalisering.

Det kan være en generell del om gjennomgående tema i alle program. I underkapitlene sier man det som er spesifikt for den enkelte utdanning og yrkesrolle.

Det kan være en generell del om tverrfaglighet og mulig samarbeid på tvers av utdanningsprogram, så som deretter legges til handlingsrommet til hver enkelt institusjon.

Det er ønskelig at det særegne ved de enkelte programmet blir beskrevet i hoveddelen. Det kan balanseres mellom å se lærerprofesjonen som en helhet, men hvor hvert program har forskjellige kvaliteter.

Felles verdier er for øvrig godt skrevet frem i flere styringsdokumenter, deriblant Overordnet del av LK20 og Nasjonale retningslinjer for de ulike lærerutdanningene. Man bør ivareta og bygge videre på disse verdiene.

Inndeling av underkapitler

Underkapitlene bør følge rollene man skal ut i/organiseres etter virksomhet: Barnehagelærer, grunnskolelærer med fordypning barneskolelærer/ungdomsskolelærer, lærer i videregående skole (dekker Y og A). Eller alternativt barnehagen, barneskolen (1.-4. trinn/5.-7. trinn), ungdomstrinn (8.-10. trinn), studieforbereende fag i videregående skole og yrkesfag i videregående skole. Vi gjør oppmerksom på at PPUA utdanner lærere fra 5. trinn til 13. trinn, og at PPUY utdanner lærere fra 8. trinn til 13. trinn. Disse inndelingene bør vurderes ivaretatt. Til hvert program spesifiseres omfang av praksis, og formålet med praksis (læringsutbytte etc.) og at praksis skal være veiledet, variert og vurdert.

Det bør være en beskrivelse av læringsutbyttebeskrivelser som tar hensyn til relasjonen til disiplinfagene (profesjon og disiplin). Det bør være en beskrivelse av progresjon i program og praksis.

Rammeplanfesting av omfang av praksis

Det er viktig at hvert underkapittel (gitt at de deles inn i roller) inneholder spesifikasjoner om antall praksisdager, og ønsket institusjonell tilhørighet for praksis. Det er også viktig at det understrekes at kvalitet i praksisstudiet kan oppnås ved at praksis er veiledet, variert og vurdert. De ulike programmene vil ha ulike læringsutbytter for praksis, blant annet grunnet lengde på studiet, type utdanning og hvilken kompetanse man kommer inn på studiet med i utgangspunktet. Videre er det viktig at praksis ikke begrenses, men at ordlyd knyttet til praksis er åpen nok til å inkludere verksted, bedrift, virksomhet i tillegg til klasserom. Dette er særlig relevant for yrkesfag, men gjelder for alle lærere i videregående skole og har i tillegg relevans i ungdoms- og barneskolene.

Med vennlig hilsen

Martin Hollmann
dekan